

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821202194
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5821202194.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. O., nar. XX.X.XXXX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, maloletej dcéry rodičov: matka - T. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/X, S., v zastúpení právne - JUDr. Marta Bojo Vevurková, advokátka so sídlom ul. P. XXX/XX, A. a otec - P. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, N., o návrhu matky na zvýšenie výživného a úpravu styku otca s maloletou, o návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti o dieťa, na základe odvolania matky proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 12P/5/2022-128 zo dňa 26. mája 2022 takto

rozhodol:

N e d o t k n u t ý m z o s t á v a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o schválenej rodičovskej dohode o úprave styku otca s maloletou D. O., nar. XX.X.XXXX.

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie :

- vo výroku I. o zastavení konania v časti návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti,
- vo výroku III. o zvýšení výživného na mal. D. O., nar. XX.X.XXXX na 140 eur mesačne a s ktorou sumou je povinnosťou otca prispievať počnúc 6.12.2021 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky,
- vo výroku IV. o zameškanom výživnom určenom za obdobie od 6.12. 2021 ku dňu vyhlásenia rozsudku a vyčíslenom vo výške 410,32 eur s povinnosťou otca ho splácať v povolených splátkach vo výške 15 eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky,
- vo výroku V. o zamietnutí návrhov rodičov vo zvyšných častiach,
- vo výroku VI. o zmene rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 21 P/33/2018 - 49 zo dňa 7.6.2018 dotýkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca k maloletej D.,
- vo výroku VII. o náhrade trov prvoinštančného konania účastníkov.

-
Žiaden z účastníkov n e má nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Námestovo ako súd prvej inštancie (ďalej len „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom:

- zastavil konanie v časti návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti (výrok I.),
- schválil rodičovskú dohodu uzatvorenú na pojednávaní dňa 26.5.2022 o úprave styku otca s maloletou D. v konkrétnom znení a v rozsahu, ako je to vymedzené vo výroku II. rozsudku,
- uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej D. sumou vo výške 140 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok III.),
- vyčíslené zameškané výživné na maloletú D. za obdobie od 6.12.2021 do vyhlásenia rozsudku vo výške 410,32 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 15 eur spolu s bežným výživným k

rukám matky s tým, že neuhradením čo i len jedinej splátky zameškaného výživného sa stáva splatným celé zameškané výživné (výrok IV.),

- vo zvyšných častiach návrh matky aj otca zamietol (výrok V.),
- vo výroku VI. konštatoval zmenu rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 21P/33/2018-49 zo dňa 7.6.2018 v časti dotýkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca k maloletej,
- žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok VII.).

2. Komplexné meritórne posúdenie opodstatnenosti návrhu oboch rodičov okresný súd oprel o hmotno-právne ustanovenia § 26, § 24 ods. 1, 3, 4, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine a v rovine procesnoprávnej odkázal na ust. § 121, § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba „CMP“).

3. V skutkových zisteniach primárne ozrejmil, že podľa pôvodnej súdnej úpravy - rozsudkom OS Žilina č.k. 21P/33/2018-49 zo dňa 7.6.2018 schválenou rodičovskou dohodou bola maloletá D. na čas po rozvode manželstva rodičov zverená do osobnej starostlivosti matky s jej oprávnením ju zastupovať a spravovať jej majetok a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 80 eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva k rukám matky dieťaťa, vždy do 15.tého dňa v mesiaci pred. V predmetnom rozsudku styk/stretnutie otca s maloletou upravený nebol.

4. V aktuálne súdnej veci konanie o návrhu otca v časti na zmenu osobnej starostlivosti o maloletú D. súd zastavil hodnotiac jeho vyjadrenie podľa obsahu na pojednávaní dňa 26.5.2022 (že na návrhu na zmenu osobnej starostlivosti netrvá) ako späťvzatie návrhu. Rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu na pojednávaní dňa 26.5.2022 o rozsahu a intenzite stretnutí otca s maloletou dcérou, túto ich dohodu súd schválil, mal za to, že po obsahovej stránke zodpovedá najlepšiemu záujmu dieťaťa mať plnohodnotný vzťah s oboma rodičmi.

5. Pri rozhodovaní o návrhu matky na zmenu/ zvýšenie výživného na maloletú súd vychádzal z podstatnej zásady, aké zmeny v pomeroch rodičov, v odôvodnených potrebách dieťaťa nastali od doby pôvodnej úpravy. Porovnaním pomerov existujúcich v dobe pôvodného rozhodovania o výživnom (v sume 80 eur mesačne) s pomermi existujúcimi ku dňu jeho rozhodovania v aktuálnej veci konštatoval na základe vykonaného dokazovania splnenie hmotno-právnych podmienok pre zvýšenie výživného na maloletú D., v podstate s účinnosťou odo dňa podania návrhu.

6. Zistené a akceptované zvýšené výdavky na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletej ustálil na sumu cca 260 eur / mesiac, tie bližšie aj vyšpecifikoval v bode 14 odôvodnenia rozhodnutia. Osobitne zohľadnil účelnosť vynaložených nákladov napr. v súvislosti s návštevou školy dieťaťa, so zdravotným stavom (napr. výdaje na dioptrické okuliare 60-90 eur podľa potreby, zubár 60 eur, logopéd 11 eur/ mesiac) s voľnočasovými aktivitami dieťaťa - napr. kúpa rybárskeho lístka 20 eur/rok. Charakter výdavku na sporiacu/investičnú časť poisťného súd považoval za nie nevyhnutný výdavok pre dieťa v danej finančnej situácii rodičov.

7. Zmenu pomerov na strane matky videl súd v riešení bývania, kým v dobe pôvodnej úpravy výživného žila i s maloletou u svojej matky, v súčasnosti už má samostatnú domácnosť, s maloletou bývajú v prenajatom byte, za nájom bytu matka platí 300 eur mesačne. Skutočnosť, že matka sa presťahovala do vlastného bývania, hodnotil súd ako plne akceptovateľné jej rozhodnutie, navyše poznamenal, že súčasné bývanie matky zodpovedá aj jej príjmovým možnostiam a schopnostiam. Kým v dobe pôvodného rozhodovania matka bola na materskej dovolenke a jej príjem tvoril rodičovský príspevok, v dobe rozhodnej pre aktuálnu vec je zamestnaná, podľa jej vyjadrenia pre kolízneho opatrovníka dosahuje čistý mesačný príjem cca 1.000 eur, poberá i prídavok na maloletú.

8. Zvýšenie príjmu zo sumy 900 eur na 1.000 eur mesačne konštatuje súd u otca, iné jeho príjmy zistené neboli. Býva v 4-izbovom byte so svojou súčasnou manželkou a s maloletým synom U., ktorý sa narodil XX.X.XXXX. Na byt vo vlastníctve otec spláca úver vo výške splátky 184 eur/mesiac. V predchádzajúcom období kúpil ojazdené osobné motorové vozidlo, za účelom jeho kúpy si požičal peniaze, ktoré vracia vo výške 188 eur/mesiac, tento výdavok je podľa súdu akceptovateľný, keďže osobné motorové vozidlo otec nevyhnutne potrebuje minimálne za účelom realizácie styku s maloletou dcérou. Otcova manželka je na materskej dovolenke a jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a prídavku na dieťa vo výške 409 eur/mesiac.

9. Súd poukázal na to, že v konaní viedol oboch rodičov k rodičovskej dohode, aby v súvislosti s realizáciou styku otca s dcérou sa podieľali obaja na nákladoch prevozu dieťaťa, čo považoval z pohľadu oboch ako po časovej stránke, tak aj po stránke nákladovosti za spravodlivé. Návrh matky, aby znášal náklady prepravy dieťaťa výlučne otec v rámci nastavenej vyššej výšky výživného okresný súd si neosvojil, za podstatné považoval približne rovnaké príjmy rodičov a skutočnosť, že ich spoločné bydlisko bolo pôvodne v N.

10. Podľa výsledkov vykonaného dokazovania okresný súd vyhodnotil za preukázané oproti pôvodnému obdobiu : výrazné zvýšenie výdavkov na odôvodnené potreby maloletej D. dané jej vekom a tým, že začala navštevovať školu, mierne zvýšenie príjmu otca a pribudnutie vyživovacej povinnosti k ďalšiemu maloletému dieťaťu, výraznejšie zvýšenie príjmu u matky zároveň aj zvýšené jej výdaje na bývanie. V súhrne týchto skutočností a aj zohľadnením, že osobnú starostlivosť o dieťa zabezpečuje matka, výživné na dieťa zvýšil súd až o 75 % oproti pôvodnej sume.

11. Matkin návrh presahujúci sumu zvýšeného výživného okresný súd zamietol, taktiež zamietol jej návrh o zvýšenie výživného za obdobie pred podaním návrhu (obdobie od 1.9.2021 do 7.12.2021) ako dôvodil, matka nepreukázala, že by jej bránili objektívne okolnosti pre ktoré nemohla návrh uplatniť už skôr. Skutočnosť, že si potrebovala ujasniť reálne výdavky na maloletú D. po jej nástupe do školy nemožno podľa názoru okresného súdu považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Okresný súd zamietol návrh otca v časti v ktorej navrhoval, aby maloletú D. výlučne zastupoval a výlučne spravoval jej majetok on, vo svojom hodnotení súd ozrejmil, že predmetnú časť návrhu otec bezprostredne viazal k návrhu na zmenu osobnej starostlivosti o dieťa, vo vzťahu ku ktorej časti konanie bolo zastavené. Do úvahy by pripadalo len spoločné zastupovanie a správa majetku maloletého dieťaťa, ktoré ale otec nenavrhoval a ponechanie súčasného stavu je ďalšou alternatívou, kedy na základe dohody rodičov maloletú D. zastupuje matka.

12. Zameškané výživné (ako rozdiel medzi novo stanovenou výškou a pôvodne stanovenou výškou výživného) na maloletú okresný súd ustálil za obdobie odo dňa podania návrhu matkou u súdu do vynesenia rozsudku (alikvotne obdobie mesiaca december 2021 a za celé mesiace január až jún 2022 - vrátane aj mesiaca jún) a pri vyčíslení sumy zameškaného výživného vychádzal zo skutočnosti, že otec v uvádzanom tzv. rozhodnom období prispieval výživným na dieťa k rukám matky v pôvodnom rozsudkom stanovenej výške t.j. sumou po 80 eur mesačne. Vychádzajúc súd z príjmových a majetkových pomerov otca a jeho ďalšej vyživovacej povinnosti k maloletému synovi U. mu povolil splácať sumu zameškaného výživného v mesačných splátkach spolu s bežným výživným k rukám matky.

13. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba „CMP“) žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal, také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali podmienku pre rozhodovanie o náhrade trov konania podľa § 55 CMP nezistil.

14. Proti rozsudku - čo do jeho výrokov dotýkajúcich sa vyživovacej povinnosti otca uplatnila odvolanie matka. Podľa jej názoru vykonané dokazovanie preukázalo také majetkové a príjmové pomery otca, ktoré umožňujú, aby prispieval vyšším výživným na maloletú dcéru, než ako to stanovil súd prvej inštancie v rozsudku. Matka zdôraznila, že otec je výlučným vlastníkom 4-izbového bytu v meste N., ktorý ešte nadobudol pôvodne s ňou, hypotekárny úver na byt otec spláca v splátkach vo výške 180 eur, tiež, že v roku 2020 uzatvoril nové manželstvo, počas ktorého nadobudol na základe kúpnej zmluvy dňa 2.9.2021 osobné motorové vozidlo, ktoré mal zaplatiť v hotovosti, pričom časť finančných prostriedkov na úhradu kúpnej ceny mal poskytnúť na základe pôžičky jeho zamestnávateľ, ktorú pôžičku spláca otec vo výške 188 eur mesačne. Na druhej strane ona ako matka maloletej D. nevlastní žiaden nehnuteľný majetok a ani žiaden hodnotný hnutel'ný majetok. Je samo žiteľka, o maloletú dcéru sa stará osobne, čím si aj touto formou plní k nej svoju vyživovaciu povinnosť. Býva s dcérou v prenajatom byte, za ktorý platí nájom 300 eur mesačne. Maloletá D. bola počas školského roka 2021/2022 niekoľkokrát chorá, o čom predložila súdu i dôkaz (výpis ospravedlnenia) v čase neprítomnosti maloletej v škole musela byť s ňou doma, dodržiavať liečebný režim, teda tomu bolo tak počas pracovnej doby, počas ktorej logicky nemohla plne pracovať, čím sa jej znižoval i príjem.

15. Aj za stavu, že súd zvýšil výživné na maloletú D. na 140 eur mesačne matka uvádza, že sa jej javí rozhodnutie súdu za nespravodlivé, pretože zvýšená suma výživného nepokrýva ani polovicu výdavkov, ktoré ona v súvislosti s maloletou vynakladá. Vytyka súdu, že hoc uvádza v rozhodnutí (v bode 17),

že viedol rodičov k rodičovskej dohode, pretože považoval za spravodlivé, aby sa obaja podieľali na uskutočňovaní prepravy maloletej, napriek uvedenému pri určení výšky výživného nebral v úvahu jej zvýšené výdavky na cestovné náklady, ktoré ako určujúce žiadala zohľadniť na pojednávaní dňa 26.5.2022 pre vyššiu sumu výživného 180 eur (pôvodne 200 eur) mesačne.

16. Súd do zistených základných výdavkov sume 260 eur (členením aj na jednotlivé základné dielčie výdavky, tie matka špecifikuje v odvolaní podrobne) opomenul podľa matky zahrnúť ako jednu dielčiu zložku jej vyšších výdavkov náklady na pohonné hmoty, ktoré musí pravidelne vynaložiť, aby odviezla maloletú dcéru z S. do N. a späť (vzdialenosť 200 km), čo musí absolvovať minimálne dva krát do mesiaca. Motorové vozidlo ktoré vlastní má 14 rokov, potrebuje časté opravy, pritom spotrebuje na prepravu maloletej dcéry k otcovi len na pohonné hmoty minimálne 44 eur mesačne. Okrem toho si musí zariadiť počas pracovného týždňa svoje povinnosti tak, aby každý druhý piatok odviezla maloletú dcéru k otcovi na stretnutie. Ak by súd vychádzal zo skutočných a nevyhnutných základných výdavkov na maloletú, tieto vo svojom súhrne predstavujú sumu minimálne 340 eur mesačne, tak súdom prvej inštancie určené výživné vo výške 140 eur mesačne na platbu ktorej sumy otec zaviazal nepokrýva podľa matky ani polovicu nevyhnutných výdavkov, ktoré ona vynakladá v súvislosti s poskytovaním starostlivosti o dieťa.

17. Otec predložil súdu v písomnej forme vyčíslené a zdokumentované výdavky, ktoré vynakladá na svojho maloletého syna U. O., nar. XX.X.XXXX vo výške 272 eur, uvedenú skutočnosť potvrdil aj na pojednávaní dňa 26.5.2022 na ktorom mu podľa matky súd poskytol široký priestor, o čom svedčí podľa nej aj samotná dĺžka pojednávania. Ona sa usilovala nachádzať kompromis s otcom, komunikácia s ním je ale komplikovaná, jej rodičovské kompetencie sú z jeho strany nedôvodne spochybňované, otec sa vyvyšuje, správa sa nadradene. Napriek uvedenému sa mu snaží vyjsť v ústrety a je ochotná k nemu dcéru voziť do N. - na túto skutočnosť ale súd nereflektoval a nezohľadnil pri určení výšky výživného. Otec pred súdom nezdokladoval riadne svoj súčasný príjem, o jeho výške za rok 2022 nepredložil žiadne potvrdenie. Na druhej strane podľa výšky vynaložených výdavkov otcom uvádzaných možno mať pochybnosti o výške ním deklarovaného príjmu. Tiež na pojednávaní dňa 26.2.2022 otec potvrdil, že jeho súčasná manželka má popri rodičovskej dovolenke aj ďalší príjem, chodí vypomáhať do svojej predchádzajúcej práce. Výživné určené rozsudkom odvolaním napadnutým vo výške 140 eur mesačne na maloletú D. predstavuje 14% z deklarovaného príjmu otca (1.000 eur), čo sa matke javí ako nespravodlivé za stavu, keď súd už pred návrhom rodičovskej dohody považoval za spravodlivé, že sa bude podieľať aj ona na preprave maloletej D. na stretnutie s otcom, ona uvedené aj akceptovala, predpokladala ale, že súd túto skutočnosť zohľadní pri nastavenej výške vyššieho výživného, v rámci nej zohľadní aj nezanedbateľný výdavok, ktorý vynakladá ona na pohonné hmoty.

18. V súhrne všetkých rozoberaných základných argumentácií matka navrhuje zmenu rozsudku súdu prvej inštancie, v rámci zmeny uložiť otcovi povinnosť prispievať výživným na maloletú D. v sume 180 eur mesačne k jej rukám a nedoplatok na výživnom v sume 700 eur za obdobie od 1.12.2021 do vyhlásenia rozsudku mu povoliť splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným.

19. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky súhlasil so zastavením konania v časti návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti a súhlasil s rozhodnutím súdu aj vo výroku o schválení rodičovskej dohody v otázke styku otca s maloletou dcérou. Podporil rozhodnutie súdu aj do zvýšenia výživného na 140 eur mesačne s povinnosťou otca prispievať touto sumou k rukám matky. Kolízny opatrovník navrhuje zamietnutie odvolania matky a potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

20. Otec v písomnom vyjadrení zaujal nesúhlasné stanovisko k odvolaniu matky. Zdôraznil, že súd napriek jej výrazne zlepšeným pomerom oproti pôvodnej úprave, zvýšil pôvodnú výšku výživného až o 75 %. Kým v dobe posledného rozhodovania matka poberala iba rodičovský príspevok, v aktuálnej dobe deklarovala príjem 1.000 eur mesačne, pritom matka sa stará o jedno - o ich spoločné dieťa. Jeho majetkové pomery sa medzičasom výrazne nezmenili a mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu, obe svoje deti sa snaží zabezpečovať rovnakou mierou v oblasti materiálnej ako aj duchovnej.

21. Otec rozoberá ako sa riešilo bývanie a okolnosti súvisiace so spoločným úverovým dlhom po odchode matky zo spoločnej domácnosti, že úverový dlh vlastne spláca on po refinancovaní úveru už

v nižších splátkach - v sume 184 eur mesačne. Otec rozvinul vo vyjadrení aj kritickú polemiku v otázke porovnania podmienok kvality bývania vytvorené pre dcéru v byte u neho a aktuálne u matky. Dodal, že osobné motorové vozidlo, ktoré nadobudol so súčasnou manželkou na základe kúpnej zmluvy je ojazdené - rok výroby 2012, vyžaduje si tiež častejšie servisné práce, cenu za motorové vozidlo zjednali na 8 800 eur, z čoho polovicu uhradila jeho terajšia manželka zo svojich životných úspor a polovicu splácajú bezúročnou pôžičkou z práce. Matka dieťaťa podľa jeho názoru prenájmom bytu zámerne zvýšila svoje výdavky, ktoré nebolo nutné vynaložiť - stalo sa tak mesiac pred nástupom dcéry do školy, kedy očakávala zmenu po finančnej stránke. Zmenou bydliska matka dcére skomplikovala aj prístup do školy. Matka nespomína v odvolaní prítomnosť partnera, ktorý pravidelne trávi čas s ňou v spoločnej domácnosti a nemožno opomenúť jeho vplyv na úroveň života matky minimálne z pohľadu prispievania na domácnosť a dovolenky a pre porovnanie s jeho životnou úrovňou. Z jeho pohľadu matkou požadovaná výška výživného 180 eur neodzrkadľuje reálne potreby dieťaťa. Navyše, on za posledné 2 mesiace dopĺňal dcére šatník (otec ich konkrétne špecifikuje čo do druhu ako aj hodnoty) a vynaložil náklady aj v súvislosti s oslavou blížiacich sa narodenín. S maloletou sa dlhodobo a pravidelne stretáva a aktívne spolu trávia čas. Časť uvádzaných nákladov na dieťa, napr. krúžky pokrýva aktuálne schválený zvýšený balík prídavkov od štátu, a tiež maloletá dcéra podľa overených informácií otca má nárok ako poistenec poisťovne Union na príspevok na okuliare do výšky 70 eur. Jeho súčasná manželka od apríla pracuje na brigádny pomer a jej príjem z tejto činnosti bol za posledné 3 mesiace 30 eur, nakoľko sa jej nedá venovať sa práci pri dieťati. Vyvracia tvrdenia matky o jej ústretovosti a kompromisnom riešení, opak tvrdí otec - jednak opísaním konkrétnych foriem správania sa matky v bezprostrednej súvislosti s realizáciou jeho styku s maloletou dcérou - v danej súvislosti odvolací súd odkazuje účastníkov na opisnú časť v písomnom vyjadrení otca, čo je im známe z tohto doručeného podania.

22. V ďalšej časti vyjadrenia otec zdôraznil, že popri svojich výdajoch je suma 140 eur mesačne je maximálna ktorú môže hrať bez rizika vynechávania splátok či postupom času aj dovedenia do stavu dlžôb a so zachovaním úrovne pravidelného stretávania sa s dcérou. Odkazuje aj na svoj aktuálne zhoršený zdravotný stav (čo považuje za pravdepodobný dôsledok predchádzajúceho stresového obdobia). Uviedol, že je liečený na reflux a zápal hrtana a šliach v oblasti lakti, kvôli poruche v tráviacom trakte sa mu postupne zvyšuje aj náklad na stravu a liečivá. Od 8/2022 sa zvýšila aj jeho výdavky za energiu o 30 eur a aj cena poistenia za automobil a v dôsledku sťahovania firemných priestorov jeho práce očakáva tiež nárast nákladov na dopravu.

23. Otec zvýraznil, že okresný súd vo veci úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil, navrhuje preto aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

24. V ďalšom štádiu odvolacieho konania rodičia už písomne nezareagovali.

25. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) po zistení, že odvolanie uplatnil v zákonnej lehote na to oprávnený účastník, proti rozsudku ktorému je odvolanie prípustné, odvolací súd bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania v konaní nesporného charakteru - vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, bez odvolacieho pojednávania, postupujúc podľa § 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v presne vyšpecifikovaných výrokových vetách potvrdil podľa § 387 ods. 1,2 CSP. Rozsudku sa nedotýkal v časti v ktorej súd schválil dohodu rodičov o úprave styku otca s maloletou.

26. Podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie jeho správnosti ďalšie dôvody (2).

27. V súdenom prípade odvolací súd by sa mohol obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, považoval ale za svoju povinnosť vyjadriť sa k nosným/zásadným odvolacím argumentáciám o ktoré matka svoje odvolanie oprela.

28. Primárne - nebolo odvolacím prieskumom zistené žiadne pochybenie v procesnom postupe okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku a ktoré by malo charakter odňatia práva

účastníkom na spravodlivé súdne konanie. Okresný súd na základe v relevantnom rozsahu vykonaného dokazovania rozoberal a hodnotil individuálne súvislosti skutkového charakteru, podriadil ich pri právnom posúdení zodpovedajúcej hmotno-právnej norme, vo svojom rozhodnutí náležite ozrejmil, vysvetlil z ktorých zásadných východísk vychádzal pri posudzovaní zmenenej výšky výživného na maloletú D. a ako ich pretavil do svojho konkrétneho rozhodovania. Individuálne skutkové súvislosti zistené z dokazovania v zmenených možnostiach a schopnostiach rodičov, v zmenených odôvodnených potrebách dieťaťa oproti pôvodnej úprave aj náležite pretavil do prijatého záveru o splnení podmienok aj z pohľadu práva pre zmenu/ zvýšenie výživného na maloletú zo sumy 80 eur mesačne na 140 eur mesačne, teda o 60 eur mesačne (zodpovedá zvýšeniu 75 % pôvodnej sumy výživného). Nemožno súhlasiť s matkou, ktorá v odvolaní namietala nespravodlivosť rozhodovania, práve naopak odvolací súd zistil z obsahu spisu ale aj z písomného odôvodnenia rozhodnutia, že súd sa usiloval v riešených otázkach o najspravodlivejší spôsob usporiadania medzi rodičmi sporných otázok, platí to aj vo vzťahu k jeho rozhodovaniu o zvýšenej sume výživného na maloletú na sumu 140 eur - ktorá suma zodpovedá podľa hodnotenia odvolacieho súdu : a.) primeranej participácii otca pri zabezpečení odôvodnených potrieb dieťaťa, b.) konzumnému charakteru výživného, c.) reálnym možnostiam otca.

29. Podľa hmotnoprávnej úpravy (režimu Zákona o rodine) dohody a súdne rozhodnutia a výživnom pre maloleté dieťa je možné zmeniť ak sa zmenili pomery. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možnosti a schopností a ich vyživovacia povinnosť k deťom trvá pokiaľ tie nie sú schopné samostatne sa živiť.

30. Pre zmenu výšky výživného (zvýšenie, zníženie) nepostačuje iba akákoľvek zmena v pomeroch rodičov a v odôvodnených potrebách dieťaťa, ale musí ísť o takú zmenu, ktorá výraznejším spôsobom zasiahne do pomerov dotknutých osôb, teda do pomerov osoby výživou povinnej a do pomerov osoby na výživu oprávnenej (v danom prípade maloletého dieťaťa).

31. Obsah dokazovania preukazuje oproti pôvodnému obdobiu iba mierne zvýšený príjem otca (zo sumy 900 na 1 000 eur mesačne), kým ale v dobe pôvodnej úpravy mal vyživovaciu povinnosť iba k maloletej D., medzi časom mu pribudla vyživovacia povinnosť k maloletému synovi - teda otec je povinný plniť vyživovaciu povinnosť už voči dvom maloletým deťom. Pokiaľ matka sa usiluje spochybniť rozsah príjmovej situácie otca - nemožno s ňou súhlasiť, iba jej podozrievanie otca z toho, že podľa výdajovej časti ním uvádzanej je predpoklad u neho vyššieho príjmu ešte neznamená, že je tomu tak. Matka neoznačila žiadny konkrétny dôkaz o tom, že by mal otec dosahovať aj iný príjem, ako čistý mesačný príjem z výkonu zamestnania (v trvalom pracovnom pomere), nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že otec založením nového manželstva tvorí spoločnú domácnosť aj so svojou terajšou manželkou, ktorej participáciu na nákladoch bežného života rodiny tiež nemožno vylúčiť. Podľa názoru odvolacieho súdu majetková, príjmová úroveň života otca a jeho rodiny, jeho majetkové pomery nevykazujú nadštandardné ukazovatele na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že u neho existujú reálne podmienky na to, aby na svoju maloletú dcéru platil vyššie výživné, než okresným súdom ustálená suma 140 eur mesačne. Tu odvolací súd dodáva, že aj za predpokladu, že by bol výsledkom dokazovania preukázaný vyšší príjem otca, bolo by možné už uvažovať iba o tzv. úspornej zložke výživného (určenú na tvorbu úspor) avšak na takúto úvahu v súdenom prípade priestor daný vôbec nebol. Odvolací súd považuje súdom zvýšené výživné na maloletú D. na 140 eur mesačne za primeranú sumu určenú na tzv. konzumnú potrebu dieťaťa. Pokiaľ matka argumentovala aj tým, že príjem má i manželka otca, aj keby disponovala s pravidelným príjmom hoc z pracovnej činnosti- aktuálna manželka otca zákonnú vyživovaciu povinnosť voči maloletej D. nemá. Nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že otec popri platbe sumy výživného k rukám matky participuje na nákladoch dieťaťa aj počas jeho pobytu u neho v rámci upraveného styku, stretnutí, či už na nákladoch stravy, bývania, a nákladoch jej voľnočasových aktivít. Na jednej strane matka požaduje zohľadniť svoje vyššie výdaje v súvislosti s bývaním a založením samostatnej domácnosti - na druhej strane ale náklady obdobného charakteru vznikajú aj otcovi, navyše otec na rozdiel od matky vyživuje ešte aj ďalšie maloleté dieťa. Matka vytyka tiež, že súd nezohľadnil určením vyššej sumy výživného jej náklady, ktoré vynakladá s prevozom dieťaťa ku otcovi na realizáciu jednotlivých stretnutí napr. na nákup pohonnej hmoty, takéto náklady ale vznikajú aj otcovi.

32. Odvolací súd nepochybuje o tom, že nástup dieťaťa do školy je rozhodujúcim okamihom, ktorý bezprostredne vyvoláva aj vznik vyšších nákladov oproti predchádzajúcemu obdobiu, ani o tom, že

nástupom maloletej do školy sa zvýšili náklady najmä na nákup napr. školských pomôcok, potrieb a pridružené sú aj určité výdaje v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom dieťaťa. Participácia druhého rodiča na týchto zvýšených nákladoch spojených so zabezpečením odôvodnených potrieb dieťaťa konzumného charakteru bola súdom prvej inštancie aj náležite zohľadnená zvýšením výživného (vyživovacej povinnosti otca) zo sumy 80 eur mesačne na 140 eur mesačne. Hoc treba súhlasiť s matkou dieťaťa, že osobnou starostlivosťou o maloletú dcéru plní voči nej vyživovaciu povinnosť, avšak aj ona ako druhý rodič je povinná participovať na zvýšených nákladoch svojho dieťaťa a odvolací súd ani nepochybuje o tom, že to matka zo svojho podstatne vyššieho príjmu ako tomu bolo v dobe pôvodnej úpravy, aj tak robí. Odvolací súd nad rámec si dovoľuje poznamenať, že suma 140 eur mesačne ako výživné zvýšené v súdnej praxi často sa priznáva na úhradu odôvodnených potrieb študujúcich detí na strednej škole, ktoré sú neporovnateľne vyššie ako u maloletého dieťaťa navštevujúceho I. základný stupeň základnej školy. Ani rozsah odôvodnených potrieb (zvýšených) maloletej D. sa napokon nevymyká z bežného štandardu potrieb dieťaťa v obdobnom veku. V súhrne všetkých uvádzaných súvislostí odvolací súd uzatvára, že okresný súd svojim rozhodnutím, ktorým zvýšil výživné na maloletú D. zo sumy 80 eur mesačne na 140 eur mesačne sledoval najpriateľnejšie usporiadanie podľa v konaní preukázaných zmenených pomerov, čo do svojho rozhodovania aj náležite pretavil. V bezprostredne súvisiacom výroku správne vymedzil rozhodné obdobie v ktorom v dôsledku zvýšenia výživného vzniklo zameškané výživné a výšku sumy zameškaného výživného v rovine matematickej vyčíslil tiež správne.

33. Zastavenie konania o časti návrhu otca v otázke zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti bolo dôsledkom procesného vyjadrenia/úkonu otca, ktorým prejavil výslovne, aby súd o tejto časti jeho návrhu nekonal a meritórne nerozhodoval. Zamietnutie návrhu rodičov vo zvyšnej časti okresný súd v odôvodnení rozhodnutia komplexne vyargumentoval - preto odvolací súd odkazuje rodičov na písomné odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu v uvádzanej časti. V bezprostredne súvisiacom výroku o náhrade trov konania rozhodovanie súdu je vyjadrením postupu v procesnoprávnej úprave - konkrétne v ust. § 52 CMP.

34. Vzhľadom na ucelený konštatovaný záver odvolací súd odvolaniu matky nemohol vyhovieť.

35. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná žiadnemu z účastníkov. Predmetom odvolacieho konania bola vec starostlivosti súdu o maloleté dieťa, v takomto type konania (mimosporového charakteru) každý z účastníkov si znáša svoje trovy sám.

36. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.